

RIPPIKOULUJEN TURVALLISUUS

TURVALLISUUS ON YHTEINEN ASIA

Rippikoulun fyysinen, henkinen, sosiaalinen ja hengellinen turvallisuus on yksi rippikoulun onnistumisen perusedellytys. Sääntöjen ja ohjeiden tarkoitus on luoda turvalliset puitteet ja mahdollistaa nuorelle ikimuistoinen ja hyvä rippikoulukokemus. Siksi on tärkeää, että riittävä informaatio kulkee kodin ja rippikoulun ohjaajien välillä.

Informaation kulkua helpottamaan saatte henkilötietolomakkeen täytettäväksi yhdessä nuoren ja huoltajan kesken. Lomakkeeseen tarvitaan sekä rippikoululaisen että huoltajan allekirjoitukset ja henkilötietolomake tulee palauttaa rippikoulun ohjaajalle. Tämä tiedote on avuksi, kun täytätte henkilötietolomaketta. Turvallisuusasioita käydään läpi myös huoltajien ja rippikoulun ohjaajien tapaamisissa, joten niihin osallistuminen on tärkeää.

Vastuu rippikoulun turvallisuudesta on molemminpuolinen

- Seurakunnan – eli rippikouluryhmän turvallisuusvastaavan ohjaajan – on annettava rippikoululaiselle ja hänen huoltajalleen tarvittavat tiedot rippikoulun säännöistä ja ohjeista.
- Seurakunnalla - eli rippikoulun ohjaajilla - on oltava riittävät tiedot rippikoululaisesta ja hänen terveydentilastaan, jotta seurakunta voi vastata hänen turvallisuudestaan riparitapaamisissa ja leirijakson ajan. Henkilötietolomakkeen tiedot ovat luottamuksellisia ja tulevat vain rippikoulun ohjaajien tietoon, ellei erikseen toisin sovita.
- Rippikoulua järjestäessään seurakunta on palveluntarjoaja, jota koskee kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki (75/2004).

PERIAATTEET JA SÄÄNNÖT

Yleistä

Rippikoulun turvallisuuden lähtökohta on sitoutuminen yhteisiin sääntöihin. Huoltajan on siis hyvä keskustella nuoren kanssa jo kotona siitä, että rippikoulun turvallisuus on myös yhteisten sääntöjen noudattamista. Rippileirin turvallisuusvastaava työntekijä on vastuussa rippikoululaisista leirijakson ajan ja hänen on voitava luottaa siihen, että jokainen haluaa toimia yhteisen viihtyvyyden ja turvallisuuden hyväksi. Toimivan yhteistyön takaamiseksi nuorella täytyy olla aikuinen yhteyshenkilö (huoltaja tai hänen nimeämänsä muu aikuinen), johon voidaan olla yhteydessä rippikoulun aikana. (ks. myöhemmin lisää tästä).

Vakuutukset

Pienet loukkaantumiset hoidetaan rippikoulussa, muussa tapauksessa otetaan yhteyttä huoltajaan. Espoon seurakuntayhtymä on vakuuttanut rippikoululaiset tapaturman varalta. Tietoa näiden korvausten suuruudesta voi tiedustella ohjaajilta. Mahdolliset sairauskulut, omien tavaroiden rikkoutumiset tai nuoren aiheuttamat tahalliset vahingonteot toisen omaisuudelle ovat nuoren ja huoltajan vastuulla.

Tupakointi

Espoon rippikouluissa noudatetaan 1.10.2010 voimaan tullutta tupakkalakia. Tämän johdosta tupakointi on kielletty Espoon seurakuntien rippikouluissa. Myös tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty alle 18 -vuotiailla. Lakia noudattamalla turvataan yksilön oikeus puhtaaseen hengitysilmaan sekä edistetään tupakoimattomuuden terveyttä edistävää merkitystä.

Jos nuorella on hallussaan tupakkatuotteita tai jos hänen havaitaan tupakoineen, ohjaajat puuttuvat asiaan ja ottavat yhdessä nuoren kanssa yhteyttä huoltajiin. Mikäli tupakointi jatkuu kielloista huolimatta, nuoren rippikoulu keskeytyy ja rippikoulun loppuun suorittamisesta myöhemmin sovitaan erikseen huoltajien ja nuoren kanssa (ks. tarkemmin kohta: Rippikoulun keskeytyminen).

Vanhemmille ja huoltajille kuuluu ensisijainen kasvatusvastuu ja heidän on syytä huolehtia esimerkiksi siitä, että nuorilla ei ole tupakkatuotteita mukanaan rippikoulussa. Mikäli nuori tupakoi, on siis syytä ryhtyä toimiin sen lopettamiseksi mahdollisimman ajoissa. Apua tupakoinnin lopettamiseen saa esimerkiksi kouluterveydenhuollosta. Tukea ja lisätietoa tupakoinnista luopumiseen löytyy: www.stumppi.fi, www.tohtori.fi/tupakka ja www.tyokalupakki.net.

Päihteet ja huumeet

Päihteiden sekä huumeiden hallussapito ja käyttäminen tai näiden vaikutuksen alaisena osallistuminen on rippikoulussa kielletty. Päihteiden tai huumeiden hallussapidosta tai käyttämisestä seuraa kyseisen nuoren kohdalla rippikoulun keskeytyminen (ks. tarkemmin kohta: Rippikoulun keskeytyminen). Päihteiden tai huumeiden hallussapidosta ohjaajat ilmoittavat huoltajalle ja asian edellyttämille viranomaisille.

Lääkkeet

Rippikoulun ohjaajilla ei ole oikeutta jakaa mitään lääkkeitä rippikoululaisille. Kaikki rippikoululaisella mukana olevat lääkkeet täytyy ilmoittaa henkilötietolomakkeessa. Myös kaikki lääkeaineallergiat on syytä merkitä lomakkeeseen. Lomakkeeseen olennainen tieto on, osaako nuori itse ottaa lääkkeet, joita hän käyttää. Jos erityistä lääkityksen tarvetta ilmenee, konsultoidaan ensin huoltajaa/lomakkeessa ilmoitettua yhteyshenkilöä.

Yksityisyys

Rippikoulussa ketään ei saa kiusata, ei henkisesti eikä fyysisesti. Jos sellaista ilmenee, asiaan puututaan välittömästi. Yksityisyyttä kunnioitetaan myös siten, että toisen tavaroihin ei kosketa, eikä toisten huoneisiin saa leirillä mennä ilman lupaa. Kännykkää saa käyttää vain vapaa-ajalla. Jos tätä sääntöä on vaikea noudattaa, kännykän käyttöä saatetaan rajoittaa leirijaksolla. Kaikki arvotavarat ja elektroniset laitteet on syytä jättää kotiin, sillä rippikoulun ohjelma on tiivis ja kaikki yksityinen omaisuus on leirillä mukana nuoren ja huoltajan omalla vastuulla.

Some

Sosiaalinen media on mahdollisuus pitää yhteyttä, verkostoitua ja ystävystyä. Samalla se voi olla väline kiusaamiselle ja ulkopuolelle jättämiselle. Jokais-ta nuorta koskee yksityisyydensuoja, jota täytyy kunnioittaa. Rippikoulu on suljettu yhteisö, jossa kaikenlainen salakuvaaminen/katselu on kielletty. Myös kuvien/videoiden nettiin lataaminen on laitonta ja sillä voi olla seuraamuksia. Sen takia kannattaa tarkasti miettiä, mitä ja missä kuvaa ja muistaa kysyä lupa kaikilta, jotka kuvissa/videoilla näkyvät.

Päiväohjelma ja hiljaisuus leirillä

Rippikoulussa työskennellään sovitun aikataulun mukaan. Leirillä ollessa noudatetaan yhteistä päiväohjelmaa. Rippikoululeirillä toiset tarvitsevat enemmän lepoa ja unta kuin toiset. Tästä johtuen leirillä vallitsee hiljaisuus klo 23–07. Myös kännykän käyttö tuona aikana on kiellettyä. Vain riittävä lepo auttaa jaksamaan ohjelmantäyteiset päivät ja samalla onnettomuusriski vähenee.

Jos leirikeskuksessa nukkuminen ei nuorelta onnistu ja toisten nuorten yörauha häiriintyy, voidaan tarpeen mukaan toimia niin, että nuori yöpyy kotona ja huoltaja kuljettaa nuoren päivittäin leirikeskukseen ja yöksi kotiin. Yölläkin hätätilanteissa rippikoulun ohjaajat ovat toki tavattavissa.

Energiajuomia ei saa ottaa mukaan rippileirille, koska niiden jatkuvaa käyttöä ei suositella alle 15-vuotiaille. Ne aiheuttavat helposti hyperaktiivisuutta, joka puolestaan saattaa ilmetä unensaantivaikeuksina. Tarjoamme energianlähteeksi riittävästi ravintoa ja nukkumismahdollisuuden yöllä.

Kuljetukset

Turvallisuuden takaamiseksi rippikoululaisten kuljettamisesta vastaa ammattikuljettaja, joka on vastuussa rippikoululaisten turvallisuudesta matkustamisen aikana. Periaate on, että bussissa on aina lisäksi mukana joku rippikoulun täysikäisistä ohjaajista tai isosista järjestystä valvomassa.

Hätätapauksissa rippikoululainen kuljetetaan hoitoon ambulanssilla tai taksilla. Mikäli taksin tuloon kuluisi kohtuuttomasti aikaa, leirin ohjaajalla on oikeus Suomen laissa määriteltyyn yleiseen auttamisvelvollisuuteen vedoten kuljettaa rippikoululainen hoitoon omalla tai leiripaikan autolla. Mikäli leirikeskus on lähellä kotia, huoltajan tai muun yhteyshenkilön tulee mahdollisuuksiensa mukaan tulla kuljettamaan lapsensa hoidettavaksi tai leirin keskeytyessä kotiin.

Turvaoppitunti

Leirikeskukseen saavuttua leirin turvallisuusvastaava pitää turvaoppitunnin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tällä oppitunnilla käydään läpi yhteiset pelisäännöt ja leirikeskuksen alueen rajat, joiden sisäpuolella rippikoululaisten tulee pysytellä koko leirin ajan.

Uiminen ja soutelu tai melominen

Uinti-, soutelu- ja melontamahdollisuudet ovat leiripaikasta riippuvaisia. Rippikoululaiset eivät saa mennä uimaan, soutelemaan tai melomaan yksin tai keskenään. Turvallisuuden varmistamiseksi näitä toimintoja valvoo aina joku leirin täysi-ikäisistä ohjaajista. Veneessä tai kanootissa käytetään asianmukaisia pelastusliivejä.

Rippikoulun keskeytyminen

Rippikoulun keskeytyminen voi tarkoittaa yksittäisen rippikoulutapaamisen keskeytymistä tai leirijakson keskeytymistä. Rippikoulun keskeytymiseen voi johtaa rippikoulun sääntöjen vakava tai jatkuva rikkominen. Vakava sääntöjen rikkominen on esimerkiksi päihteiden tai huumausaineen hallussapito, jatkuva sääntöjen rikkominen voi olla esimerkiksi hiljaisuuden toistuva rikkominen. Leirimuotoisen rippikoulun keskeyttämisestä ollaan aina välittömästi yhteydessä huoltajaan tai nimettyyn yhteyshenkilöön sekä tarvittaessa viranomaisiin. Rippikoulun keskeyttämisspäätöksen tekee kirkkoherra neuvoteltuaan kyseisen rippikouluryhmän papin ja leirin turvallisuusvastaavan ja kanssa.

Nuorella täytyy olla nimetty aikuinen yhteyshenkilö, johon voidaan olla yhteydessä rippikoulun ja erityisesti leirijakson aikana. Keskeytymistilanteessa yhteyshenkilön tulee ensisijaisesti itse noutaa nuori kotiin leiriltä tai joissakin tapauksissa kustantaa nuorelle ja saattajalle kyyti.

Rippikoululeirin keskeytymiseen voi johtaa myös sellainen nuoren sairastuminen, joka estää osallistumisen tai on turvallisuusriski itselle tai muille. Rippikoulun keskeytyessä sen jatkamismahdollisuuksista neuvotellaan kaikissa tilanteissa tapauskohtaisesti nuoren ja huoltajan kanssa. Konfirmaation ajankohtaa saatetaan järjestelymahdollisuuksista riippuen joutua kuitenkin muuttamaan.